

Άσκηση πίεσης από τη Ρωσία στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (στο πλαίσιο της επικείμενης συνόδου κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στο Βίλνιους)

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με την πίεση που ασκείται από τη Ρωσία στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (στο πλαίσιο της επικείμενης συνόδου κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στο Βίλνιους) (2013/2826(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη σύνοδο κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που θα διεξαχθεί στο Βίλνιους τον Νοέμβριο 2013,
  - έχοντας υπόψη το γεγονός ότι η Ουκρανία, η Γεωργία και η Μολδαβία έχουν την προοπτική να υπογράψουν ή να μονογραφήσουν, ανάλογα με την περίπτωση, συμφωνίες σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση· έχοντας υπόψη ιδίως το νέο, εμπλουτισμένο χαρακτήρα της σύνδεσης που διακυβεύεται, η οποία παρέχει ευρεία και βαθιά σχέση με τους ευρωπαίους εταίρους, και ως εκ τούτου υπερβαίνει κατά πολύ τα απλώς οικονομικά οφέλη με κατεύθυνση ισχυρές πολιτικές και κοινωνιακές σχέσεις,
  - υπενθυμίζοντας ότι το υπόμνημα της Βουδαπέστης του 1994 για τον πυρηνικό αποπλισμό της Ουκρανίας παρέχει εγγυήσεις στην Ουκρανία όσον αφορά τη χρήση ή την απειλή χρήσης βίας και προβλέπει τη χορήγηση υποστήριξης στη χώρα σε περίπτωση απόπειρας να ασκηθεί πίεση επ' αυτής μέσω οικονομικού εξαναγκασμού·
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 110 παράγραφοι 2 και 4 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνεχής συνεργασία στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης έχει προσφέρει στις χώρες εταίρους ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης για την επιδίωξη μεταρρυθμίσεων που ωφελούν τους πολίτες τους, οι δε συμφωνίες σύνδεσης και οι σφαιρικές και σε βάθος συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών (DCFTA) μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης αποτελούν ανάληψη δέσμευσης από εκείνους που επιθυμούν και μπορούν να ενισχύσουν και να καλλιεργήσουν επιτυχώς συνεργασία μεταξύ των μερών σε πολλούς τομείς·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πίεση που έχουν υποστεί πρόσφατα οι χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης οι οποίες προχωρούν σε συμφωνίες σύνδεσης, μεταξύ άλλων υπό μορφή στοχευμένων κυρώσεων εις βάρος των εξαγωγών της Ουκρανίας, απαγόρευσης εξαγωγών της οιοβιομηχανίας της Μολδαβίας, πρόσθετων κωλυμάτων στην πρόοδο της επίλυσης της διένεξης στην Υπερδνειστερία και απειλών σε σχέση με την ασφάλεια όσον αφορά την Αρμενία, ενέργειες που αποσκοπούν στο να εξαναγκάσουν τους εταίρους της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης να μην υπογράψουν ή μονογραφήσουν τις συμφωνίες σύνδεσης ή τις DCFTA αλλά να προσχωρήσουν στην τελωνειακή ένωση υπό την αιγίδα της Ρωσίας, την οποία η Ρωσία στοχεύει να μετατρέψει σε Ευρασιατική Ένωση, έχει θέσει τις χώρες αυτές σε επισφαλή θέση που οφείλεται σε γεωπολιτικούς περιορισμούς στους οποίους δεν θα έπρεπε να υποβάλλονται·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το είδος της πίεσης που ασκείται στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που κυμαίνεται από τα σημερινά οικονομικά και πολιτικά θέματα μέχρι την εξαγγελία μελλοντικών οικονομικών περιορισμών, δηλώνει την πρόθεση της Ρωσίας να συνεχίσει να θεωρεί την περιοχή της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης σφαίρα αποκλειστικής επιρροής της και αντιστρατεύεται την προοπτική της στενότερης ενοποίησης των χωρών αυτών με την ΕΕ μέσω των συμφωνιών σύνδεσης, προσέγγιση που αντιβαίνει στις αρχές της εθνικής κυριαρχίας, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και των καλών σχέσεων γειτονίας·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης έχουν στο ακέραιο το κυρίαρχο δικαίωμα και την ελευθερία να οικοδομούν σχέσεις ως ισότιμοι εταίροι με εταίρους της επιλογής τους, σύμφωνα με τις Συμφωνίες του Ελσίνκι·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τώρα περισσότερο από ποτέ πρέπει να δοθεί προσοχή στις ανησυχητικές πιέσεις στην ανατολική γειτονία της ΕΕ και στο ίδιο το σχέδιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που αμφισβητείται και τίθεται εν αμφιβόλω από τη Ρωσία·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μια συμφωνία σύνδεσης με την ΕΕ περιλαμβάνει πολιτικές και νομικές μεταρρυθμίσεις που ευνοούν την ενίσχυση του κράτους δικαίου, τη μείωση της διαφθοράς και την προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, αντιθέτως, η συμμετοχή στην τελωνειακή ένωση δεν περιλαμβάνει σημεία αναφοράς ή προϋποθέσεις βάσει αξιών και κατά συνέπεια δεν μπορεί να θεωρηθεί δελεαστική όσον αφορά την εσωτερική μεταρρύθμιση·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι χρόνιες συγκρούσεις χρησιμοποιούνται επανειλημμένως για την εξασθένιση ή την υπονόμευση της πλήρους κυριαρχίας των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, ανάλογα με τα γεωπολιτικά και οικονομικά συμφέροντα της Ρωσίας·
1. υπενθυμίζει ότι οι αρχές της ισότητας και του σεβασμού των συμφυών προς την κυριαρχία δικαιωμάτων, της μη παρέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις, της καλής συνεργασίας μεταξύ των κρατών και της εκπλήρωσης καλή τη πίστει των υποχρεώσεων που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, όπως έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο των Συμφωνιών του Ελσίνκι, είναι οι θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τις διεθνείς σχέσεις μεταξύ ανεξάρτητων κρατών και, ως εκ τούτου, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να παραβιάζονται·
  2. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι καθώς πλησιάζει η σύνοδος κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στο Βίλνιους, διάφορα είδη πιέσεων συσσωρεύονται στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που φθάνουν στην τελική φάση των διαπραγματεύσεων για την υπογραφή ή μονογραφή των συμφωνιών σύνδεσής τους· θεωρεί την πίεση αυτή απαράδεκτη· πιστεύει, εκτός αυτού, ότι η προοδευτική ενοποίηση των χωρών εταίρων με την ΕΕ συνάδει με την επιδίωξη καλών σχέσεων γειτονίας με τη Ρωσία, και καλεί τη Ρωσία να απόσχει από κάθε ενέργεια που είναι σε σαφή αντίθεση με τις προαναφερθείσες αρχές του Ελσίνκι· καλεί τη Ρωσική Ομοσπονδία να μην ασκεί περισσότερη πίεση στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και να σέβεται πλήρως το κυρίαρχο δικαίωμά τους να επιδιώκουν τις δικές τους πολιτικές επιλογές·
  3. υπογραμμίζει με έμφαση το γεγονός ότι οι ελεύθερες επιλογές των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, οι οποίες δεν έχουν καμία αρνητική επίδραση στις εμπορικές συναλλαγές με τη Ρωσία, δεν θα πρέπει να έχουν συνέπειες όπως εμπορικά μέτρα, περιορισμοί στη χορήγηση θεωρήσεων, περιορισμοί της κινητικότητας των

εργαζομένων και παρέμβαση σε χρόνιες διενέξεις· απορρίπτει κατηγορηματικά, εκτός αυτού, το παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος ως υπόδειγμα για τις σχέσεις ΕΕ και Ρωσίας με τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης·

4. είναι πεπεισμένο ότι η περαιτέρω πολιτική και οικονομική μεταρρύθμιση αυτών των χωρών με βάση αξίες και πρότυπα της ΕΕ είναι σε τελική ανάλυση προς όφελος της Ρωσίας, καθώς θα επέκτεινε τη ζώνη σταθερότητας, ευημερίας και συνεργασίας κατά μήκος των συνόρων της· υπενθυμίζει τη διαρκή πρόσκληση της ΕΕ προς τη Ρωσία να συμβάλει σε αυτή τη διεργασία μέσω εποικοδομητικής συνεργασίας στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης·
5. καλεί την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) να εξετάζουν τις εξελίξεις αυτές πέραν της καθαρά εμπορικής διάστασης, που αποτελεί απλώς κάλυμμα για την κραυγαλέα πολιτική πίεση, και να αναλάβουν δράση για την υπεράσπιση των εταίρων της Ένωσης, στέλνοντας ισχυρό μήνυμα στήριξης για όλες τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στις προσπάθειές τους να υλοποιήσουν τις ευρωπαϊκές προσδοκίες και επιλογές τους·
6. επιβεβαιώνει τη σθεναρή του υποστήριξη όσον αφορά τη μονογράφιση ή υπογραφή των συμφωνιών σύνδεσης στη σύνοδο κορυφής στο Βίλνιους με εκείνες τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που είναι έτοιμες και διατεθειμένες να προβούν σε αυτές, υπό τον όρο να τηρούνται οι αναγκαίες απαιτήσεις· πιστεύει ότι τούτο θα δώσει νέα ώθηση στη σταδιακή ενοποίηση και στην ουσιαστική εμβάθυνση των σχέσεων και με τον τρόπο θα υπάρξει ανταπόκριση στις ευρωπαϊκές προσδοκίες των εν λόγω χωρών· καλεί στο πλαίσιο αυτό τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης να συνεχίσουν και να εντείνουν τις προσπάθειές τους να ολοκληρώσουν το έργο τους μέχρι τη διεξαγωγή της συνόδου κορυφής και να μην υποκύψουν στην πίεση που ασκείται σε βάρος τους·
7. τονίζει ότι είναι ανάγκη να αναλάβει η ΕΕ την ευθύνη να προωθήσει τη συμμετοχή και να υπερασπισθεί στο πνεύμα της αλληλεγγύης εκείνες τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που έχουν εκτεθεί σε απροκάλυπτες, ανησυχητικές και κλιμακούμενες πιέσεις από πλευράς Ρωσίας που αποσκοπούν να τις αποτρέψουν από τη σύμπραξη με την ΕΕ, και ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να προτείνουν συγκεκριμένα και αποτελεσματικά μέτρα για τη στήριξη των χωρών εταίρων·
8. υπενθυμίζει ότι οι συμφωνίες σύνδεσης και οι DCFTA αποσκοπούν στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας, της οικονομικής απόδοσης και των επιδόσεων των χωρών εταίρων και της ΕΕ, ενώ ταυτόχρονα σέβονται την οικονομική συνεργασία των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης με τη Ρωσία κατά τρόπο ευεργετικό για όλα τα μέρη· επισημαίνει ότι οι συμφωνίες σύνδεσης και οι DCFTA δεν υπονομούν τις μακρόχρονες εμπορικές σχέσεις που διατηρούν οι χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στην περιοχή· πιστεύει ότι αντίθετα δεν πρέπει να θεωρούνται ασύμβατες με τις εν λόγω εμπορικές σχέσεις και ότι, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις συμφωνίες σύνδεσης και τις DCFTA, οιοσδήποτε εμπορικές διαμάχες πρέπει να επιλύονται σύμφωνα με τους κανόνες και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου· δηλώνει, πέραν αυτού, ότι η ΕΕ είναι έτοιμη να βοηθήσει τους εταίρους της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στις προσπάθειές τους για ενοποίηση υποστηρίζοντας την προσωρινή εφαρμογή των σχετικών τμημάτων των συμφωνιών σύνδεσης ή των DCFTA αμέσως μόλις υπογραφούν, αποδεσμεύοντας δάνεια που έχουν ανασταλεί και προγράμματα επικούρησης μετά την υπογραφή ή μονογραφή των

συμφωνιών σύνδεσης ή των DCFTA και επιδιώκοντας μέτρα απλούστευσης, αν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, της έκδοσης θεωρήσεων και την προοπτική για απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης·

9. επισημαίνει ότι η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση απαιτεί την υποστήριξη του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού στις χώρες που αναμένουν την μονογράφιση ή υπογραφή των συμφωνιών σύνδεσης· παροτρύνει την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ να εντείνουν πάρα ταύτα τις προσπάθειές τους ώστε η Ανατολική Εταιρική Σχέση και τα οφέλη της για τον ευρύτερο πληθυσμό να προωθηθούν στις χώρες εταίρους ως τρόπος εδραίωσης της πολιτικής συναίνεσης όσον αφορά την ευρωπαϊκή επιλογή τους· ζητεί να αναπτυχθεί και να δρομολογηθεί στο άμεσο μέλλον ευρεία εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού στις σχετικές χώρες εταίρους όσον αφορά τη φύση, τα οφέλη και τις απαιτήσεις των συμφωνιών σύνδεσης·
10. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στα κράτη μέλη, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης και στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.